

Høringsnotat – Statsbudsjettet for 2017, Arbeids- og sosialkomiteen

Om Personskadeforbundet LTN

Personskadeforbundet LTN (tidl. Landsforeningen for trafikkskadde) er en politisk uavhengig, frivillig organisasjon som arbeider for å forebygge ulykker og personskader, samt for å ivareta og styrke rettighetene til skadde, pårørende og etterlatte uavhengig av skadeårsak. Forbundet organiserer mennesker som er rammet av trafikkskader, yrkesskader, pasientskader, fritidsskader og voldsskader.

Forbundet er selvfinansiert og får ikke tilskudd over statsbudsjettet. Vi mottar årlig ca 2500 henvendelser fra mennesker som er rammet av ulykker, enten de er skadet, pårørende eller etterlatt. Vi er derfor daglig i kontakt med mennesker, som er berørt av personskade, og som i den forbindelse er i kontakt med NAV.

Personskadeforbundet LTN er en del av Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO) og stiller oss bak deres krav.

Kap 605: Arbeid- og velferdsetaten

Forbundet er positive til at det fokuseres på å avbyråkratisere og effektivisere etaten. Erfaringsvis tar slike reformer og endringer tid. De siste årene har det blitt flere brukere og en større oppgavemengde for saksbehandlerne. Det vises også til at det er grunn til å tro at oppgavemengden vil fortsette å øke i årene fremover.

Per i dag er det en for stor saksmengde per saksbehandler, noe som går ut over kvaliteten på tjenestene til brukerne. Sintefs rapport om omgjøring og klage i NAV viser til at saksbehandlerne blir målt i antall behandlede saker, noe som gjør at saksbehandlerne gav avslag i stedet for å etterspørre og avvente mer dokumentasjon. Dette for å få opp statistikk på antall behandlede saker. Dette viser at brukers egeninnsats og ressurser påvirker hvilke ytelser man får innvilget.

Nav uttalte selv at mange av klagesakene ville vært unødvendig dersom en hadde fått korrekt saksbehandling i førstegangsvedtaket, eller som kunne vært unngått med mer kompetanse, bedre organisering, mer informasjon, bedre utforming av selve vedtaket eller lignende.

Ved å bevilge mer midler til avlastning og kompetanseheving hos saksbehandlerne i NAV kan man gi bedre informasjon og veiledning til brukerne, få til et bedre samarbeid, får sørget for at saken er godt nok opplyst samtidig som at man da også forebygger en god del saker som i dag ender opp som klagesaker grunnet mangel på dette.

Personskadeforbundet LTN ber komiteen om:

- At det bevilges mer midler til avlastning og kompetanseheving hos saksbehandlerne i NAV.
- At arbeidet med å skrive bedre vedtaksbrev og mangelbrev fortsetter. Dette gjør brukerne i stand til å vurdere om de bør klage og for at de skal være i stand til å skrive gode klager. Nav setter da brukerne i stand til å oppfylle sin opplysningsplikt, noe som gjør at sakene blir bedre utredet.

Kap 634: Arbeidsmarkedstiltak

De fleste som skades har allerede et arbeidsforhold når de blir utsatt for en ulykke. De er for en tid ute av arbeidslivet, men har som hovedregel et felles mål; å komme tilbake i jobben sin. De etterlyser avklaring i trygge og kjente omgivelser og en reell avklaring opp mot arbeidet og arbeidsstedet som de skal returnere til.

I sykepengeperioden forteller de fleste om en opplevelse av tilknytning og regelmessig kontakt med arbeidsstedet. Etter overgangen til arbeidsavklaringspenger forteller flere at denne kontakten svekkes eller faller helt bort. Gjennom arbeidsutprøving hos egen arbeidsgiver vil denne kontakten opprettholdes også etter utløpet av sykepengeperioden og vi tror at dette øker mulighetene for den skadde å komme tilbake i jobb, helt eller delvis. Et viktig moment for å få til en god og reell arbeidsavklaring er at brukeren ser hensikten og har motivasjonen for å gjennomføre, og dette mener vi arbeidsutprøving hos egen arbeidsgiver vil bidra til. Vi er derfor positive til at det i år er blitt satt i gang et prosjekt om arbeidsutprøving hos egen arbeidsgiver for personer på AAP og at det nå legges til rette for at NAV i samarbeid med brukeren i større grad skal kunne velge om en skal bruke en ekstern tiltaksarrangør eller om det skal gjøres i egenregi.

Det må allikevel sikres at saksbehandlerne og kontorene velger tiltak på bakgrunn av økonomi og budsjetter, men at det i hvert enkelt tilfelle skal vurderes hva som er mest hensiktsmessig.

Personskadeforbundet LTN ber komiteen om:

- Å støtte at det legges til rette for at det i hvert enkelt tilfelles skal kunne vurderes hva som er best for bruker, avklaring- og oppfølgingstiltak i ekstern tiltaksbedrift eller i egenregi, og da som hovedregel hos egen arbeidsgiver.

Kap 2655 Uføretrygd

Personskadeforbundet LTN savner en helhetlig plan for at det skal være mulig å få utnyttet sin restarbeidsevne etter å ha fått innvilget uførepensjon. Den nye uførepensjonen gjør det enklere å få arbeidet, men regjeringen mangler plan for hvordan den enkelte skal få eller skal komme ut i arbeid. Det må settes av midler til en konkret strategi for å utnytte denne ressursen, og NAV kontorene må styrkes slik at de som mottar uførepensjon også har et kontaktpunkt inn i NAV systemet. Tilgangen på deltids- og småstillinger vil i denne sammenheng være viktig og vi stiller oss derfor bak FFOs tidligere forslag om forsøksprosjekt med opprettelse av små stillinger i offentlig sektor. Det vil også være viktig å få utarbeidet god informasjon og støtte til arbeidsgivere som ønsker å ansette personer som mottar uføretrygd.

Personskadeforbundet LTN ber komiteen om:

- At det lages en helhetlig plan på hvordan uføre skal få nytt sin restarbeidsevne.
- At det igangsettes et forsøksprosjekt med opprettelse av små stillinger i offentlig sektor.
- At det rettes økt fokus og vurderes insentivordninger for arbeidsgivere som ønsker å ansette personer som har nedsatt arbeidsevne/ og eller mottar gradert eller full uføretrygd.

Kap 2661 Hjelpemidler

Inngangsvilkåret til tilskudd til gruppe 1 bil er strammet inn til bare å gjelde personer som er i arbeid eller utdanning. Dette har gjort at personer som har et stort behov for gruppe 1 bil for å utføre sin funksjon som hjemmearbeidende, eller for å forhindre eller bryte en isolert tilværelse, ikke lenger får tilskudd til gruppe 1 bil. Dette er svært uheldig. Her er det snakk om personer som ikke har en annen transportmulighet enn egen bil. Vi mener at dette vil resulterer i at flere blir isolert i egen hjem. Og at det kan føre til at flere ikke får opprettholdt sin fysiske funksjon, eller såkalt hverdagsrehabilitering.